

Corrie Koolwijn op NS Station Nijmegen, Sybold van Ravesteyn ornament Jo Uiterwaal, 1954

Voor Corrie

1.

Toen u jong was, bestudeerde u bij de dominee tijdens een bijbelcursus het boek Ruth. U vond het een machtig boek. Elke spreekbeurt die u hield, op school, op de bijbelvereniging, ging voortaan over Ruth. Ruth die aren las. Geen verhaal met mannen als uw vader, grootvader en ooms, vissers. Geen zee, geen storm. En ook geen donderende stem van God. Geen brandend braambos of sprekende wolk. Geen verraad, geen bloed, geen koning, geen kikker viel er uit de hemel. Niemand die lam was, kon opeens weer lopen. Geen dode was ineens toch niet meer dood. Uw lievelingsverhaal, een buitenbeentje in de bijbel. Geen plaag, geen wonder. Behalve dan het wonder van de vriendschap tussen twee vrouwen. Naomi en Ruth.

Nadat haar man en haar twee zonen waren gestorven, besloot Naomi weer in Juda te gaan wonen. Tien jaar daarvoor waren ze daar weg gegaan vanwege een hongersnood. Ze hadden zich gevestigd in Moab. Een vrouw zonder man en zonen was in die tijd en in die cultuur niet veel waard. Zeker niet wanneer ze oud was. Zeker niet in een vreemd land. Het volk in Juda had de plicht voor haar te zorgen. Twee schoondochters, Orpa en Ruth, Moabitische vrouwen liepen met haar mee. Drie weduwen. Stoffige landwegen. Een voetreis die zes dagen duurt.

Maar op de terugweg naar Juda zei Naomi tot haar beide schoondochters: 'Ga liever terug naar het huis van je moeder.'

En Orpa ging terug naar Moab, en Ruth bleef bij Naomi. 'Waar u gaat, ga ik', zei ze, 'waar u blijft, blijf ik. Uw volk is mijn volk, uw God mijn God.' Vooral die woorden grepen u aan. Was er iemand tegen wie u dit had willen zeggen? Of niet, en verlangde u ernaar dat zo iemand er wél was?

2.

In 1994 raadde mijn vader mij hartgrondig af voor het schrijverschap te kiezen. Hij wees me op nadelen en gevaren. Probeerde me te doen inzien dat het beter was rechten te gaan studeren. Ik ben hem daar dankbaar voor. Door zijn bezorgdheid voelde ik me gedwongen mijn keuze goed te onderzoeken. Dit gaf me de gelegenheid diep tot me door te laten dringen dat dit echt was wat ik wilde. Zonder zijn zorg was ik denk ik ook gaan schrijven, alleen zou er niemand zijn geweest die me had gewaarschuwd. Een bestaan als schrijver is vaak verre van eenvoudig.

En een bestaan van een vrouw in dracht in de 21ste eeuw? Eén keer heeft u getwijfeld om in burger te gaan. Toen uw hartsvriendin dat deed. Heeft de keuze van uw vriendin u misschien geholpen uw eigen keuze nog duidelijker te maken?

3.

Stel dat u mijn pleegmoeder was geweest. Ik zie ons zitten bij de kast waarin u de kraplappen bewaart. De onderste la is voor de kraplappen voor de zaterdag en voor doordeweeks. Daarboven liggen de stukkie, de stukkie voor in het net. U laat mij zien dat de bloemen op de kraplappen nooit hangen. Wijst mij op de antieke kleuren waar de Spakenburgers zo dol op zijn. Legt mij uit dat, bij het dragen van klederdracht, het niet gaat om de schoonheid van de dracht, maar om wat je ermee zegt zonder het te hoeven zeggen. Zou u hebben gehoopt dat ik op Ruth leek? Waar u gaat, ga ik. Dat ik in dracht zou blijven? Dat ik daarmee behalve voor u, ook zou kiezen voor de rijkdom van de cultuur waarin u staat?

Zou ik in klederdracht op de toneelschool aangenomen zijn?
Zou één van de leraren op het idee gekomen zijn Ophelia een Spakenburgse te laten zijn?

4.

U kon maar niet begrijpen waarom Naomi haar schoondochters de kans bood naar hun eigen land terug te gaan. U vroeg het zich bij elke spreekbeurt opnieuw af. U wilde het zo graag weten.

Tegen wat gangbaar was, tegen haar eigen belang in, gaf Naomi hen het mooiste wat een mens een ander mens kan geven. Vrijheid.

tekst Tjitske Jansen

foto Het Wilde Oog / Wout Nooitgedagt